

Forord

Danmarks lodshistorie begyndte i 1676, hvor Christian V befalede seks Dragørfiskere at lodse orlogsflåden uden løn. I 1677 lodsede de orlogsflåden i Skånske Krig og medvirkede til en dansk sejr. Efter otte år uden løn udnævnte kongen i 1684 Dragør Lodseri til Danmarks første kongeligt privilegerede lodseri og de seks fiskere til kongelige lodser. Senere lodsede Dragørs lodser flåden i Store Nordiske Krig i 1700-1721 og deltog i kaperkrigen 1807-1814 efter englændernes ran af flåden.

Lodsning var i 295 år - fra 1684 til 1979 - et erhverv, hvor et lodseri var privatejet, og lodserne var halvt tjenestemænd, halvt private næringsdrivende. I 1979 blev lodsloven ændret. Det indebar, at de daværende 30 private lodserier gradvis blev overtaget af staten. Først som syv statslodserier i 1995, derefter i tre statslodserier i 2002, der blev samlet i Det Statslige Lodseri DanPilot i 2006.

I 2006 blev indført konkurrence i lodsloven. Nu kunne nye private danske lodserier få tilladelse til at lodse til og fra danske havne i konkurrence med DanPilot. Fra 2016 har private danske og udenlandske lodserier i EU kunnet få tilladelse til gennemsejlingslodsning i Storebælt og Øresund i lighed med DanPilot. Så Danmarks lodshistorie er unik i både dansk, EU og internationalt perspektiv.

Lodsning er et af Danmarks ældste erhverv, og staten har fra 1684 skullet godkende og kontrollere de næsten 160 lodserier, der beskrives i hjemmesiden samt alle lodser, der er godkendt efter 1684. En lods skal rådgive kaptajnen mod forlis og ulykker og sikre have og kyster mod miljøforurening.

Hjemmesiden rækker fra 1600-tallets træbåde og lodsernes kendskab til de lokale farvande til DanPilots avancerede lods både og lodser med lang beskæftigelse i international skibsfart og en teknisk, teoretisk og praktisk lodsuddannelse. For lodsning er i dag et videnbaseret teknologisk erhverv.

Lodshistorien er skrevet af Danmarks Lodsmuseumsforening, der indgår i Museum Amager. Den fylder næsten 900 sider, men er inddelt i 19 menuer, så det er let at finde emner, der har interesse.

Dragør Lodseri blev nedlagt i 1984. Lodseriets lodshus og 15,8 meter høje udsigtstårn blev fredet i 1987 og indviet som Danmarks Lodsmuseum i 2011, ejet af det statsanerkendte Museum Amager.